

Onderwerp: Jaarverslag en jaarrekening St. OOP 2015

Datum: 19 juli 2016

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse

Steller: Ben Schroevers

Gevraagde beslissing

Het jaarverslag en jaarrekening 2015 van Stichting Openbaar Onderwijs Primair (St. OOP) goed te keuren.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

In 2004 is besloten het openbaar onderwijs in Diemen te verzelfstandigen. Met het doorknippen van de financiële banden tussen de gemeentebegroting en de begroting van het openbaar onderwijs is de Stichting Openbaar Onderwijs Primair (St. OOP) opgericht.

Concrete aanleiding

Het jaarverslag en de jaarrekening 2015 van de St. OOP dienen door de raad te worden goedgekeurd, conform artikel 48, lid 6 van de Wet op primair onderwijs en artikel 19, lid 6 van de statuten van Stichting Openbaar Onderwijs Primair.

Toelichting

Inhoud van de voordracht

Van St. OOP hebben wij op 23 mei jl. het jaarverslag en de jaarrekening over 2015 ontvangen. De jaarrekening 2015 is gecontroleerd door RSM Niehe Lancée Kooij Accountants N.V. Naar hun oordeel geeft de jaarrekening een juist beeld en is het in overeenstemming met het onderwijscontroleprotocol PCW/EZ 2015.

Het jaarverslag geeft een beeld van ontwikkelingen die het afgelopen jaar zijn doorgemaakt binnen het openbaar onderwijs in de gemeente Ouder-Amstel en Diemen en geeft inhoudelijk en financieel onderbouwing van keuzes die zijn gemaakt.

St. OOP heeft in de afgelopen jaren te maken gehad met financiële tekorten. Het resultaat in 2014 en de begroting 2015 gaven een zorgelijk beeld. St. OOP heeft toegelicht bij de behandeling van respectievelijk jaarstukken 2014 en begroting 2015 dat dit onder andere te maken had met

- De langer durende onzekerheid van rijksmiddelen die zijn toegekend.
- De cijfers die moesten worden gezien in het licht van de (te verwachten) leerlingenaantallen. Er was namelijk sprake van een stijging van het totaal aantal leerlingen en een gematigde stijging van het totaal aantal leerlingen wordt verwacht. Hiermee samenhangend stijgen de baten en de inkomsten en zullen de uitgaven meer in evenwicht raken.
- Onverwachte substantiële groei. Hoge salariskosten zijn het gevolg van de voorfinanciering. Dit geldt voor de locaties Kersenboom, Octopus en Noorderbreedte.
- Onverwachte uitgaven in het kader van de nieuwbouw. Er zijn extra kosten gemaakt voor de nieuwbouw Noorderbreedte en De Grote Beer. O.a. hogere advieskosten, ICT-kosten en

kosten voor leermiddelen. Tegenvaller zijn bijvoorbeeld meubilair (achterstallig), ICT, netwerkvoorzieningen. Kosten zijn hierdoor opgelopen.

- Hoge personeelslast in verband met de hoeveelheid relatief oude(re) leerkrachten

Bij de begroting 2015 was sprake van een negatief resultaat van € 119.117,-

Op het moment van indiening van de begroting bestond namelijk nog geen zekerheid over de extra rijksmiddelen. Bij de behandeling begroting 2015 in de raad is dit bedrag genuanceerd en bijgesteld naar € - 30.160,-. De stichting heeft bij de begrotingsbehandeling van 2015 aangegeven diverse maatregelen te treffen:

- een strakke begrotingsdiscipline;
- transparante administratie om voldoende sturing te hebben op de uitgaven, en dus het in de hand houden daar van
- een strategische personeelsplanning;
- inzetten op preventie in de verzuimaanpak
- een voortdurend streven naar een optimale leerkracht-leerlingen ratio
- mogelijkheden verkennen met Stichting Spirit

Bij begrotingsbehandeling 2016 in de raad van maart jl. was al aangegeven dat het rekeningresultaat positief zou zijn. De jaarstukken bevestigen dit beeld en geven aan dat maatregelen vruchtbaar uitpakken. Uiteindelijk is er sprake van een positief resultaat van € 47.467,-

Onderstaand overzicht geeft ook aan dat de financiële positie een kentering laat zien ten opzichte van 2014.

Omschrijving	Omschrijving	Norm	2015	2014	2013
Solvabiliteit	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op lange termijn te voldoen	50%	24%	23%	36%
Liquiditeit	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op korte termijn te voldoen	2	1,14	1,05	1,36
Rentabiliteit	Geeft aan hoe de bedrijfsuitvoering is verlopen	0% tot 5%	0,83%	-2,54%	0,9%
Weerstandsvermogen	De hoogte van de reserves onder aftrek van de vaste activa in relatie tot de totale exploitatie	10%	5,02%	4,42%	6,72%

Een verdere stijging van de financiële positie wordt door St. OOP voorspeld in het meerjarenperspectief. Uitgaande van dit perspectief wordt de financiële positie van St. OOP verder versterkt en komt ook de waarde van 10% weerstandsvermogen¹ binnen bereik. Deze 10% norm is geen doel op zich, maar een ijkpunt voor het bestuur en de gemeente als toezichthouder. Het is een percentage waaruit de financiële gezondheid onder andere kan worden afgeleid en kan een indicatie zijn van het ondernemerschap (investeren) van een schoolbestuur.

¹ Rapport van de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen 2009

Personele ontwikkelingen

Personele ontwikkelingen en verplichtingen vormen de sturingsruimte (ongeveer 80%) zijn voor een schoolbestuur de meest prominente onderdelen. Personele lasten kunnen praktisch alleen worden beïnvloed als verloop zich aandient en er vervangers gekozen moeten worden.

In 2015 heeft St. OOP tijdelijke leerkrachten na 1 augustus 2015 niet herbenoemd, afgekeurde leerkrachten zijn niet herbenoemd en er zijn leerkrachten met pensioen gegaan.

St. OOP geeft aan dat deze plekken op een goede manier zijn ingevuld en geen invloed heeft op de kwaliteit van het onderwijs.

Plannen tot samenwerking Stichting Spirit

Op 25 november heeft St. OOP onderzoek aangekondigd naar de meerwaarde van een fusie met stichting Spirit Basisscholen. Het college heeft enkele richtinggevende vragen gesteld die van belang zijn om het openbaar onderwijs voor de lange termijn te borgen. De gemeenteraad is hierover in januari 2016 geïnformeerd.

Nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van het onderzoek zijn er (nog) niet. De meerwaarde van samenwerking lijkt zich vooral af te tekenen op het terrein van personeel (eventuele uitwisseling), lagere kosten voor een stichtingsbestuur / overhead en minder (financiële) kwetsbaarheid. Het college van B&W en de gemeenteraad worden betrokken.

In het bestuurlijk overleg tussen de directeur bestuurder St. OOP en de portefeuillehouder is wederom gewezen op het feit dat de ingediende vragen daarbij moeten worden betrokken, te weten:

Algemeen

- Wat zijn de voordelen van samenwerking (in termen van reduceren van kosten en kwetsbaarheid en het verhogen van kwaliteit)?
- Welke analyse gaat hieraan vooraf? Kunt u overwegingen onderbouwen (feiten en berekeningen)?
- Hoe wordt het toezicht van de nieuwe organisatie geregeld? Komen er twee aparte raden van toezicht?

Financiën

- Hoe ziet de financiële situatie van de organisatie na eventuele verdergaande samenwerking eruit? In hoeverre verbeteren de financiële kengetallen?
- Kunt u daarin de korte termijn, maar ook de lange(re) termijn schetsen?

Openbaar karakter

- Hoe wordt de beschikbaarheid, herkenbaarheid en spreiding van het openbaar onderwijs geborgd? Kunt u, als dat het geval is, verschillen aangeven per school?
- Kunnen leerkrachten nog een principiële keuze maken voor ofwel openbaar ofwel bijzonder onderwijs?
- Hoe ziet u de concretisering en borging van de toegankelijkheid, herkenbaarheid en continuïteit van het openbaar onderwijs?
- U geeft aan dat scholen niet opeens een andere identiteit krijgen. Hoe ziet u de borging en toetsbaarheid voor de lange termijn?
- Welke mogelijkheden zien de stichtingen om de herkenbaarheid van openbaar onderwijs te garanderen?

Argumenten en keuzemogelijkheden

Geadviseerd wordt het jaarverslag en de jaarrekening 2015 van St. OOP goed te keuren, aangezien er:

- geen sprake is van een verslechterende financiële positie als gevolg van ernstige taakverwaarlozing of handelen in strijd met de wet;
- de accountants het jaarverslag en de jaarrekening 2014 van St. OOP hebben goedgekeurd;
- nadere gegevens worden aangeleverd over financiële verschillen begroting en jaarrekening 2015

Stichting OOP laat zien dat de genomen maatregelen positief effect sorteren en het perspectief is positief.

Bij de besluitvorming over de jaarrekening 2014 is reeds afgesproken dat er frequent bestuurlijk overleg plaatsvindt, mede in verband met het tijdig kunnen informeren van de raad en het tijdig kunnen anticiperen op (onvoorziene) ontwikkelingen. Dit wordt voortgezet.

Ontwikkelingen Diemen Zuid

In januari 2015 is de strategische visie onderwijshuisvesting Plantage de Sniep, Diemen Zuid en Bergwijkpark door de Gemeenteraad vastgesteld. In deze strategische visie zijn de belangrijkste uitgangspunten vastgesteld voor de basisscholen in deze wijken. In 2016 zijn er op basis van de meest recente woningbouwontwikkelingen nieuwe leerlingprognoses opgesteld. Geconcludeerd kan worden dat de nieuwe leerlingprognoses vragen om een bijgestelde strategische visie op de onderwijshuisvesting, met name voor Diemen Zuid en Bergwijkpark. Het streven is om eind 2016 een strategische visie ter besluitvorming voor te leggen.

Gevolgen en risico's

Financieel

Niet van toepassing

Juridisch

Niet van toepassing

Andere risico's?

Niet van toepassing

Wat merkt de burger van de te nemen beslissing?

-

Adviesraden

Niet van toepassing

Opmerkingen over de uitvoering

Communicatie

Nadat het jaarverslag en de jaarrekening 2015 zijn goedgekeurd door de raad wordt het stichtingsbestuur daarover geïnformeerd

Projectmatig

Niet van toepassing

Bijlagen

- Jaarverslag en jaarrekening 2015 St. OOP

Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris,
J.D. de Kort

de burgemeester,
E. Boog

Onderwerp: **Jaarrekening en jaarverslag 2015 St. OOP**
16-56

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 16 augustus 2016

Gelet op

Besluit

Het jaarverslag en jaarrekening 2015 Stichting Openbaar Onderwijs Primair goed te keuren

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 22 september 2016,

De voorzitter,

De griffier,